

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

– Kommer du ihåg förra vintern?

Då rasade taken på drygt 170 stora byggnader som idrottshallar, varuhus, lantbruksbyggnader, lager och industrier runt om i landet. Det var framför allt byggnader med stora låglutande tak. Samtidigt fick närmare 4 000 ekonomibygnader på lantbruksbyggnader stora skador.

Här kommer lite praktisk information om vad du som lantbrukare kan göra själv och när du behöver ta hjälp av experter.

När tog du dig en titt på din byggnad senast?

På befintliga hus har byggnadsägare ansvar för att underhålla byggnaden. Det är därför bra att ha en regelbunden tillsyn över sin byggnad, vi kan kalla det för en egen besiktning. Byggnader och det som finns i dem representerar ett stort värde, därför finns det all anledning att se om sitt hus med jämna mellanrum.

Vid nybyggnad och när en byggnad ändras (byggs om) har byggherren (oftast byggnadsägaren) alltid det fulla ansvaret för att byggnaden uppfyller kraven enligt bygglagstiftningen (bland annat konstruktionsreglerna). Byggherren har ansvaret att kraven är uppfyllda även om bygglov eller anmälan inte behövs.

Kontrollera din byggnad!

Du kan börja med att göra en egen besiktning av din byggnad. Är nedböjningen av taket onormal eller böjer sig vägg eller pelare? Har det skett håltagningar eller påkörningar som försämrat bärförmågan?

Om du hittar rost, röta eller deformerade delar som kan påverka konstruktionen eller vara tecken på att konstruktionen är påverkad, bör du genast ta kontakt med en byggt teknisk konsult.

Ta hjälp!

Om du upptäcker förändringar i byggnaden som du inte har sett förut är det ett tecken på att något har hänt. En förändring i en del av taket till exempel kan påverka bärförmågan i en annan del av taket. Ett tecken kan vara att du hör ljud som du inte hört förut, att tak och andra delar inte är täta längre och att dörrar eller fönster är svåra att öppna.

En byggt teknisk konsult kan hjälpa dig att göra en bedömning av vilka eventuella åtgärder som du bör göra.

Hur är taket byggt?

Alla tak är byggda för att klara en viss last, till exempel snö. Ta reda på hur ditt tak är byggt med hjälp av ritningar, beräkningar och vilken bärförmåga och stabilitet det har. Bärförmågan ska vara större än lasten. I Boverkets konstruktionsregler finns en förteckning över snö- och vindlaster i hela landet.

Hur stor snölasten på tak blir beror också på byggnadens form och snöanhopningar till följd av vindpåverkan, ras och glidning. Om du inte har tillgång till ritningar och beräkningar bör du kontakta en byggteknisk konsult som kan göra en ny beräkning.

Ojämnr belastning på taket

När det har snöat kraftigt och vinden flyttar snön på taket kan den samla sig i snöfickor som gör att hela taket blir snedbelastat. Ett exempel är när två byggnader ligger intill varandra med olika höjd och snön samlas på den nedre byggnaden. Lasten blir då betydligt större här än på andra delar av taket. Om snön sedan smälter och blir "tung" ökar belastningen på taket i rännalar.

Om du misstänker att byggnadens konstruktion har vissa brister bör du avlasta konstruktionen genom att skotta bort snö innan du kan förstärka konstruktionen efter det att en byggteknisk konsult har gjort en bedömning.

Hur ska man skotta snö på tak?

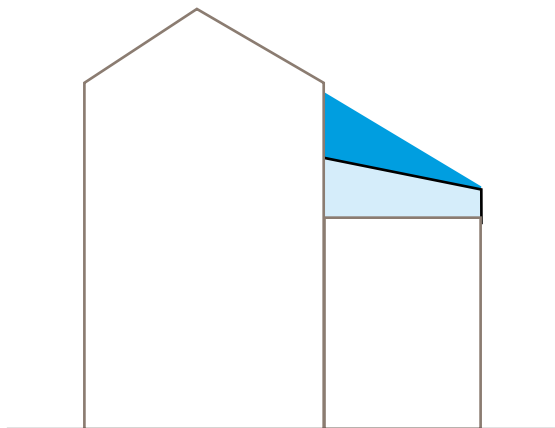
Om byggnadens konstruktion klarar snö- och vindlast enligt Boverkets regler så ska du inte behöva skotta om det inte blir mycket större snölast än i Boverkets konstruktionsregler. Ditt försäkringsbolag kan ge dig information om vilka krav och säkerhetsföreskrifter som gäller för att din försäkring ska ersätta skada orsakad av snölast.

Om du misstänker att ditt tak har för låg bärförmåga kan du under en kortare tid avlasta taket genom att skotta oftare.

Tänk på att du inte skottar så att det bildas stora fickor med snö. Skotta först där det är stora snömängder. Ta bort skikt för skikt till samma nivå på hela taket.

Säkerhet på tak

Använd alltid säkerhetslinor! Hugg inte med spade så att du förstör det material som ligger på taket, lämna gärna kvar lite snö för att skydda takmaterialet.

När snö samlas på den lägre byggnaden efter vindpåverkan (ljusblå), ras och glidning (mörkblå), påverkar det byggnadens stabilitet.

Mer information

På Boverkets webbplats hittar du vilka regler som gäller och allmän information som artiklar, nyhetsbrev och broschyrmaterial. Här finns också information om säkerhet vid arbete på tak.

Boverket samarbetar med andra myndigheter, organisationer och försäkringsbolag för att informera om takras. Du kan även vända dig till din kommun om du har frågor.

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Besök: Drottninggatan 18
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se